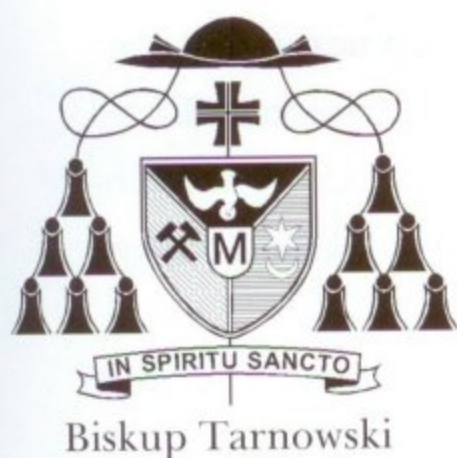

Słowo wstępne Biskupa Tarnowskiego

dr. Wiktora Skworca

Drodzy Czytelnicy!

Refleksja nad nowymi technologiami domaga się uwzględnienia właściwej antropologii. Przede wszystkim dlatego, że autorem różnorodnych rozwiązań w dziedzinie nauki i techniki jest człowiek, a obecnie coraz częściej zespół ludzi, pochodzących nieraz z różnych ośrodków naukowych. Następnie dlatego, że wszelki postęp powinien być ukierunkowany na człowieka i wspólnoty ludzkie, służąc rozwojowi każdej osoby ludzkiej, pomnażając dobro wspólne, budując solidarne społeczeństwo, utwierdzając świat w bezpieczeństwie i pokoju.

W świetle integralnej wizji człowieka, którą promował Sobór Watykański II, a szczególnie papież Jan Paweł II „miłość chrześcijańska prowadzi do [...] rzeczywistej aktywności skłaniającej wszystkich, którym leży na sercu los człowieka, by ofiarowali swój wkład w jego poprawę. Ludzkość coraz wyraźniej rozumie, że łączy ją jedno przeznaczenie, które domaga się wspólnie podejmowanej odpowiedzialności, inspirowanej integralnym i solidarnym humanizmem; dostrzega, że owa jedność przeznaczenia jest często uwarunkowana, a nawet narzucana przez technikę i ekonomię; odczuwa przy tym potrzebę większej świadomości moralnej, która nada kierunek wspólnej drodze. Współcześni ludzie, zdumieni licznymi innowacjami technologicznymi, mocno pragną, by postęp zmierzał do prawdziwego dobra dzisiejszej i przyszłej ludzkości” (Kompendium nauki społecznej Kościoła, nr 6).

Spojrzenie nauki społecznej Kościoła na wartość wysiłków ludzkich w dziedzinie technologii ma więc, przede wszystkim, charakter afirmatywny. Wszystko, co służy człowiekowi, społecznościom ludzkim, jest dobre. Oczywiście, muszą zostać spełnione odpowiednie

warunki, by w miarę każda osoba i wspólnota, mogły się cieszyć owocami ludzkiej pracy. Mamy jednak świadomość, że postęp jednych idzie czasem w parze z egoizmem, który stwarza wielorakie podziały wśród narodów. Kościół wie również, że sam postęp uczyniony wartością absolutną alienuje człowieka i sprowadza go do roli sługi i narzędzia. Wreszcie należy powiedzieć, że absolutyzacja postępu prowadzi do utopijnej wizji świata, w której wszechstronny rozwój nauki i różnych technologii będzie jedynym sposobem na rozwiązanie najbardziej palących problemów ludzkiej egzystencji.

Tak więc poszukiwanie nowych technologii jest moralnie dobre, jeśli służy rozwojowi ludzkiemu. Jest moralnie złe, jeśli przyczynia się do powstawania różnic i podziałów, jeśli zawłaszcza człowieka, czyniąc zeń narzędzie, środek do zdobycia zamierzonego celu.

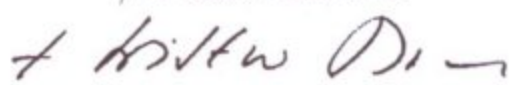
Szanowni Państwo!

Przypomniałem niektóre tylko aspekty społecznej nauki Kościoła, by podkreślić ich wagę w refleksji nad antropologicznym wymiarem ludzkiej aktywności w dziedzinie nowych technologii. Niektórym wydaje się, iż nie powinno się łączyć tych dwóch rzeczywistości; uważają, że są to dziedziny odległe od siebie o całe lata świetlne, więc z góry nieprzystawalne. Uważam jednak taki pogląd za fałszywy, gdyż nie da się ostatecznie oderwać człowieka od owoców jego pracy. Nasze dzieje pokazują, że „postęp, będący wielkim dobrem dla człowieka, niesie jednak ze sobą ogromną pokusę. Na skutek bowiem zakłócenia hierarchii wartości i pomieszania dobra ze złem poszczególni ludzie i grupy uznają jedynie to, co odnosi się do nich, nie uznają zaś tego, co dotyczy innych, przez co świat nie jest już miejscem prawdziwego braterstwa, gdyż wzrastająca potęga jednych grozi nawet zniszczeniem rodzaju ludzkiego” (KDK GS 37).

Warto więc mieć na uwadze szeroką perspektywę społecznej nauki Kościoła, która pomaga wartościować owoce ludzkiego postępu i odnosić je do integralnej wizji osoby ludzkiej.

Cieszę się, że w niniejszej prezentacji materiałów z konferencji „Tarnów – nowoczesne technologie”, znalazło się miejsce dla etycznej refleksji nad znaczeniem nowoczesnych technologii w życiu poszczególnych osób i całych społeczeństw.

Wszystkim zaangażowanym w organizację konferencji oraz w wydanie wygłoszonych referatów składam moje podziękowanie i gratulacje. Mam nadzieję, że cykl spotkań poświęconych współczesnym technologiom, będzie kontynuowany z wielkim pożytkiem dla wszystkich.

† Wiktor Skworc

BISKUP TARNOWSKI